

Rák: emiatt nem élnek túl sokan

Minden 3. percen daganatos betegségbe hal bele egy európai polgár, az országok és a régiók közötti eltérés azonban óriási. A nyugat-európaiak 40 százalékkal nagyobb eséllyel élnek túl a betegséget, mint a kelet-közép-európai lakosok. A túlélés nagyban függ a rákkutatásra fordított állami pénzeztől - összegezték a legújabb kutatások eredményeit egy, a rákellenes programokat középpontban állító nemzetközi konferencia előadói.

[Szepesi Anita](#), 2018. szeptember 16. vasárnap, 14:25

Fotó: Reuters

Hatalmasak a különbségek az európai országok és régiók között a rákos betegségek előfordulásában és túlélhetőségében. Az eltérések és azok okainak pontos feltérképezése azonban egyelőre még nagy kihívást jelent. Ugyanakkor a túlélési mutató javításához, a különbségek kiegyenlítéséhez nemzetközi együttműködésre, összemérhető adatbázisra van szükség, az országok között meg kell osztani a jó gyakorlatokat, meg kell vitatni és össze kell hangolni a nemzeti rákellenes programokat - vezette be a rákellenes programokat fókuszba helyező nemzetközi konferencia előadásait Bécsben Linda Gibbs, a programot szervező Pfizer gyógyszergyár közép-kelet-európai képviselője.

A Pfizer kutatás-fejlesztési ráfordításainak jelentős részét az onkológiai területre fordítja, ezt mutatja az is, hogy onkológiai üzletágánál 16 készítmény klinikai fejlesztési fázisban van.

Linda Gibbs hangsúlyozta, a rákgyógyítás legfontosabb fokmérője a túlélési ráta, amely nemcsak az egészségügyi ellátórendszer hatékonyságát jelzi, hanem a rákbetegek számára is fontos eredményként szolgál.

Az egyik leggyakoribb ráktípus, a mellrák esetén Európa szerte növekszik a túlélési ráta, a javulás mértéke ugyanakkor a nyugati államokban sokkal nagyobb, mint a keletiekben -

fejtegette előadásában a 2000-2014 között végzett, 37 millió beteg adatait összesítő nemzetközi felmérés adataira hivatkozva Claudia Allemani professor.

Caludia Allemani - Fotó/Pfizer

A globális elemzés során 71 ország 322 ráknyilvántartásában szereplő 37 millió beteg adataiból választottak ki 10 ráktípust és 15 millió beteget a vizsgálathoz, az eredményeket a *The Lancet* című tudományos folyóiratban publikálták. Az összehasonlítás során kiderült, az elemzés 14 éve alatt a mellrák túlélési ráta az európai országokban 71-89 százalék között növekedett, a javulás a nyugati államokban lényegesen jobb volt, mint a keletiekben. Az elemzés a túlélés és a fejenkénti rákkezelésre költött nemzeti összkiadás közötti lineáris kapcsolatra is rámutatott.

Abban az országban, amelyben már korai fázisban arányaiban többet költenek a tumor kezelésére, magasabb a túlélési arány - részletezte a kutatás megállapításait Claudia Allemani, kiemelve, hogy ugyanakkora büdzsé esetén az erőforrások elosztása határozza meg az eredményeket. Mint kiderült, az adatok összesítése várhatóan 1-1,5 év múlva ér véget.

Csak a hosszú, átfogó programok eredményesek

Minden 3. percben rákbetegségben hal meg egy európai, ami hatalmas kihívás a kontinens országainak, különösképpen a kelet-közép-európai államoknak, miután a túlélési ráta 40 százalékkal magasabb a nyugat-európai országokban - erről már Mark Lawler, az onkológia ellátás területén kutatásokat végző professzor beszélt a konferencián. Átfogó és aktualizált nemzeti rákprogramokra van szükség, hiszen a rákgyógyításra fordított kiadások nagysága mellett azok elköltésének módja, egy alapos terv is meghatározó az eredmény szempontjából - hangsúlyozta az előadó.

Eredményesen kezelni csak megfelelő diagnózis esetén lehetséges, mindehhez hozzáférhető adatbázisra is szükség van. Példaként Észak-Írországot említette, ahol a rendkívül rossz halálózási mutatókon a stratégia egy kézbe helyezésével sikerül javítani, ezenkívül átfogó

keretrendszer készült, amelyben az információk összegyűjtésétől kezdve a nemzeti rákregiszterek felállításán és az innovatív kezeléseken keresztül a kutatásokig minden lépés helyet kapott. A program eredményeként tíz év alatt mintegy 30 százalékkal csökkent a mellrákos esetek száma.

Az optimális időben megkapott diagnózis és ellátás vezethet el ahhoz a célhoz, hogy 2035-ig 70 százalékosra nőjön a hosszú távú túlélési ráta - mondta az előadó a kutatás fontosságát is hangsúlyozva. Az aktív kutatások jelentősége a vastagbélrák túlélési rátájánál - ami a kelet-közép-európai országokban különösen rossz - jól látható. Minél kevesebb a kutatás, annál kevesebb az orvosok számára elérhető információ, ami meglátszik a hosszú távú túlélési adatokon. A klinikai vizsgálatokban aktív kórházak sokkal jobb minőségű ellátást nyújtanak a daganatos betegeknek, ez szintén javítja a túlélési esélyeket.

Tit Albrecht - Fotó/Pfizer

A jól működő nemzeti rákregiszterek fontosságát, a technológiai értékelések szerepét, az utánkövetés jelentőségét hangsúlyozta előadásában Tit Albrecht, a szlovén nemzeti egészségbiztosító koordinátora, aki úgy vélte, egy következetes és strukturált rákprogramhoz az orvosokon túl a betegeket is meg kellene kérdezniük a törvényhozóknak. A programokba pedig a diagnózistól kezdve a kezelésen, monitorozáson, utánkövetésen túl a rehabilitációt és a palliatív ellátást is be kell illeszteni. Ilyen kiterjedt program azonban sok országban hiányzik.

A kutatás nem luxus, az ide irányított források egyre jobb eredményeket hoznak a daganatos betegségek kezelésében, így abszolút lényeges rész kell legyen a nemzeti rákprogramoknak. Ugyanakkor a sikeres kezelés fokmérőjévé kell tenni azt is, hogy milyen minőségű a meghosszabbított élet - hangsúlyozták a panelbeszélgetés résztvevői.

Vastagbélrákszűrés Szlovéniában

Évi közel 300 ezer ember kap behívót vastagbélrák-szűrésre- székletvér vizsgálatra- a 2 millió lakosú Szlovéniában. A behívottak 64 százaléka eleget tesz a felhívásnak és visszaküldi a

mintát. A szűrésen részt vettek 6 százaléknál találnak elváltozást, őket hívják be kolonoszkópiás (tükrözéses) vizsgálatra, amire az érintettek 95 százaléka el is megy, erre egy hónapon belül nyílik lehetőségük. Az ellátórendszerben 700 új, a szűrésen fennakadt beteg jelent meg. A szűrésbe bevonták a magánszolgáltatókat és a házi orvosokat. A programot 2009-ben indították, a szűrésre évente 3 millió eurót költenek, ugyanakkor a vastagbélrákos betegek évi gyógyszerköltsége egyetlen gyógyszernél 5 millió eurót tesz ki - részletezte a szlovén tapasztalatokat Tit Albrecht.

A Nemzetközi Rákkutatási Hivatal (IARC) becslése szerint 2018-ban 18,1 millió új rákos esetet diagnosztizálnak, a betegségbe 9,6 millióan fognak meghalni szemben a 2012-es 14,1 millió új megbetegedéssel és 8,2 millió rákos halálessel. Ez azt jelenti, hogy élete során minden ötödik férfi és minden hatodik nő rákos lesz, s 2018-ban minden nyolcadik férfi és minden tizenegyedik nő daganatos betegségbe hal bele.